

§ 16b miljøtilladelse til husdyrbrug Fuglegårdsvej 5, 9510 Arden

Martin Damgaard Høgh
Fuglegårdsvej 5
9510 Arden

Afgørelsesdato: 3. februar 2022
Journalnummer.: 09.17.21-P19-4-21

Dato for godkendelsen:	3. februar 2022
Godkendelsestype:	§ 16b miljøtilladelse
Husdyrbruget:	Fuglegårdsvej 5, 9510 Arden
CHR-nr.	29976 30027
CVR-nr.	26449448
Matr. nr., ejerlav	Matrikel: 1cf - Ti Steder, Astrup Matrikel: 1k - Ti Steder, Astrup Matrikel: 1e - Vrå Ejerlav, Rostrup Matrikel: 1n - Vrå Ejerlav, Rostrup Matrikel: 4k - Glerup By, Visborg Matrikel: 5d - Glerup By, Visborg
Ansøger og ejer af husdyrbruget:	Martin Damgaard Høgh Fuglegårdsvej 6 9510 Arden
Konsulent:	Nathalia Andersen, Agri Nord
Tilsynsmyndighed:	Mariagerfjord Kommune
Sagsbehandler på godkendelsen:	Charlotte Speich
Journalnummer:	09.17.21-P19-8-20
Skemanummer. husdyrgodkendelse.dk:	224050

Læsevejledning

Miljøtilladelsen indeholder en vurdering af miljøpåvirkningerne, samt diverse relevante bilag og kort. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. natur og landskab.

Miljøtilladelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Tilladelsen med tilhørende vilkår er givet på baggrund af det digitale ansøgnings-skema samt yderligere supplerende materiale.

I tilladelsen er følgende definitioner anvendt:

Husdyrbrug: Anlæg, som anvendes til produktion af husdyr såsom stalde, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg og andre driftsbygninger m.v., som ligger på samme ejendom.

Produktionsareal: Det areal i bygningerne, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning, Det omfatter ikke arealer, som dyrene kun har kortvarig adgang til såsom fx malkestalde og udleveringsrum. Ikke fast placerede husdyranlæg, som f.eks. mobile stalde og flytbare læskure samt indhegninger opfattes ikke som produktionsareal.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 Meddelelse om miljøtilladelse.....	5
1.1 Afgørelse	5
1.2 Beskrivelse af projektet	5
1.3 Tidligere meddelte afgørelser	6
1.4 Meddelelsespligt.....	6
1.5 Gyldighed og retsbeskyttelse.....	6
1.6 Høring	6
1.7 Offentliggørelse	6
1.8 Klagevejledning	7
1.9 Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer	7
2 Vilårsliste	9
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	17
3.1 Beskrivelse af placering i landskabet mv.	17
3.2 Planmæssige forhold og afstandskrav til anlægget	17
3.3 Beskyttelseslinjer og landskabelige hensyn	18
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	20
4.1 Staldanlæg og husdyrhold.....	20
4.1.1 Staldanlæg og husdyrhold.....	20
4.2 Anlæggets drift.....	20
4.2.1 Husdyrgødning og håndtering af husdyrgødning.....	20
4.2.2 Opbevaring af ensilage.....	21
4.3 Restvand, spildevand m.m. vand.....	21
4.4 Affaldshåndtering.....	22
4.4.1 Affaldshåndtering	22
4.5 Kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer.....	22
4.5.1 Kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer	22
5 Forurening med ammoniak fra husdyrbruget	24
5.1 Beskrivelse af ammoniakfordampning fra anlægget	24
5.2 Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	24
5.2.1 Beregning af den maksimale ammoniakfordampning.....	24
5.3 Vurdering af ammoniakpåvirkning af beskyttet natur.....	25
5.3.1 Kategori 1- natur.....	25
5.3.2 Kategori 2 natur	25
5.3.3 Kategori 3 natur	26
5.3.4 Natura 2000	26
5.3.5 Bilag IV arter og andre beskyttede arter	26

6 Nabogener fra husdyrbruget	28
6.1 <i>Lugt</i>	28
6.1.1 <i>Lugt fra dyrehold</i>	28
6.2 <i>Fluer og skadedyr</i>	29
6.2.1 <i>Flue- og skadedyrsbekæmpelse</i>	29
6.3 <i>Transport</i>	29
6.3.1 <i>Transport</i>	29
6.4 <i>Støj</i>	30
6.4.1 <i>Støj</i>	30
6.5 <i>Vibrationer og rystelser</i>	30
6.5.1 <i>Vibrationer og rystelser</i>	30
6.6 <i>Støv</i>	31
6.6.1 <i>Støv</i>	31
6.7 <i>Lys</i>	31
6.7.1 <i>Lys</i>	31
Bilag 1 Husdyrbrugets beliggenhed	32
Bilag 2 Situationsplan	33
Bilag 2a Situationsplan - oversigt over produktionsarealer	34
Bilag 3 Naturberegningpunkter	35

1 Meddelelse om miljøtilladelse

1.1 Afgørelse

Mariagerfjord Kommune meddeler miljøtilladelse til udvidelse/ændring af husdyrbruget på Fuglegårdsvej 5, 9510 Arden.

Ansøgningen er behandlet i henhold til Husdyrbrugloven § 16 b, stk. 1¹ og på grundlag oplysningerne i skema nr. 224050, version 1.

Det er Mariagerfjord Kommunes vurdering, at hvis miljøtilladelsens vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget følges, vil det ansøgte ikke medføre væsentlige direkte eller indirekte virkninger på miljøet. Herunder navnlig:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og ej heller vil have negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor.

Mariagerfjord Kommune har udarbejdet miljøtilladelsen med hensyntagen til den gældende kommuneplan.

Der meddeles i forbindelse med afgørelsen dispensation fra afstandskrav til vej i medfør af Husdyrbruglovens § 8 jf. beskrivelse i afsnit 4.

1.2 Beskrivelse af projektet

Tilladelsen omfatter det samlede husdyrbrug, som består af et kvæghold med et samlet produktionsareal på 2335 m². Husdyrbruget ejes af Martin Damgaard Høgh.

Der gives med tilladelsen mulighed for den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen, herunder er der søgt om flexgrupper, samt tilladelse til at øge produktionsarealet med 120 m² ved udvidelse af dybstrøelsesarealet i området mellem kostalden og kalvestalden.

Tilladelsen gælder kun for det ansøgte og med de vilkår som fremgår af tilladelsen. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Mariagerfjord Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse.

---

¹Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., Lov nr. 1572 af 20. december 2006 med senere ændringer

1.3 Tidligere meddelte afgørelser

Husdyrbruget har en afgørelse om ikke VVM-pligt fra 2006 til det nuværende tilladte dyrehold er på 164 malkekøer, 34 småkalve (0-6 mdr.) og 129 kvier/stude (6 mdr. -kælvning). Husdyrbruget har derudover med en afgørelse på en anmeldelse fået tilladelse til at opføre den eksisterende kalvestald og møddingsplads samt til at udvide ensilagepladsen.

1.4 Meddelelsespligt

Enhver tilladelsespligtig ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen skal anmeldes til og være godkendt af Mariagerfjord Kommune inden gennemførelsen.

Det er Mariagerfjord Kommune, der vurderer, om fremtidige ændringer på husdyrbruget udløser krav om tillæg til miljøtilladelsen.

1.5 Gyldighed og retsbeskyttelse

Udnyttelse

Tilladelsen betragtes som påbegyndt udnyttet, når afgørelsen er meddelt. Vilkaarne i tilladelsen gælder straks herefter.

Hvis hele eller dele af byggeriet ikke er afsluttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse, bortfalder tilladelsen for den del, som ikke er afsluttet.

Kontinuitet

Hvis tilladelsen har været udnyttet ifølge ovenstående, men herefter ikke har været driftsmæssigt udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år. Udnyttelse anses for at foreligge, når mindst 25 pct. af produktionsarealet har været driftsmæssigt udnyttet. Ved driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende areal produceres mindst 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

1.6 Høring

Udkastet til miljøtilladelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent, naboer og evt. andre parter i sagen fra 21. december 2021 til 7. januar 2022.

Udkast til tilladelse er sendt til:

- Ansøger: Martin Damgaard Høgh, Fuglegårdsvej 5, 9510 Arden
- Konsulent: Mette Skovmand, Agri Nord, e-mail: mes@agrinord.dk
- Naboer m.m.

Der er ikke indkommet nogen bemærkninger i høringsperioden.

1.7 Offentliggørelse

Tilladelsen vil blive offentliggjort på Mariagerfjord Kommunes hjemmeside og på <https://dma.mst.dk/> (DMA: Digital Miljøadministration) den 3. februar 2022.

1.8 Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagen skal indgives seneste 3. marts kl. 23.59.

Du klager via klageportalen, som du finder via naevneneshus.dk borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Mariagerfjord Kommune via klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Mariagerfjord Kommune. Hvis Mariagerfjord Kommune fastholder afgørelsen, sender Mariagerfjord Kommune klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Mariagerfjord Kommune. Mariagerfjord Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter om, du kan fritages.

Vejledning om klagereglerne kan findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside naevneneshus.dk.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelsen af afgørelsen sker dog på ansøgerens eget ansvar (for egen regning og risiko).

Mariagerfjord Kommunes afgørelse kan også indbringes for domstolene. Det skal ske inden 6 måneder fra offentliggørelsen eller - hvis den påklages - inden 6 mdr. efter, at der foreligger endelig afgørelse.

1.9 Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Mariagerfjord Kommune gør opmærksom på, at en miljøtilladelse efter reglerne i Husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om tilladelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning som f.eks. byggetilladelse, afledning af tagvand eller lignende.

Mariagerfjord Kommune

Charlotte Speich
Biolog

Kopi af miljøtilladelsen er sendt til:

- Konsulent: Mette Skovmand, Agri Nord, e-mail: mes@agrinord.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne, senord@sst.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk.
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk.
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling, mariagerfjord@dof.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, dnmariagerfjord-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Friluftsrådet i Nordjylland, himmerland-aalborg@friluftsradet.dk,
- Friluftsrådet, fr@friluftsradet.dk

Naboer, parter m.fl. er orienteret om den endelig miljøtilladelse.

2 Vilkårsliste

Som forudsætning for tilladelsen stilles følgende vilkår for driften på Fuglegårdsvej 5:

Generelle forhold

Tilladelsen omfatter husdyrbruget på adresse Fuglegårdsvej 5, 9510 Arden.

1. Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
2. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøtilladelse på husdyrbruget. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.

Anlæggets beliggenhed, indretning og anvendelse mm.

4. Stalde og staldafsnit skal indrettes og anvendes som anført i skemaet nedenfor. Placering af stalde fremgår af situationsplanen, bilag 2.

Staldnavn	Staldareal (m ²)	Produktion Ansøgt drift	Produktionsareal (m ²)
1.Kostald	2674	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	115
		Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	88
		Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1785
2.Kalvestald	400	Alle kvæg; Dybstrøelse	177
3.Stald	172	Alle kvæg; Dybstrøelse	170

Som det fremgår af ovenstående oversigt er produktionsarealerne mindre end staldstørrelserne. Placeringen af produktionsarealet i de enkelte stalde er ikke fastlagt.

5. Der skal til enhver tid kunne fremvises dokumentation for størrelse og placeringen af produktionsarealet i de enkelte staldafsnit.
6. Gødningsopbevaringsanlæg skal indrettes og anvendes som anført i skemaet og placeres som det fremgår af bilag 2:

Anlæg	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Overdækning
Gyllebeholder 1	3.000	752	Nej
Gyllebeholder 2	500	116	Nej
Møddingsplads	1.100	18	

Staldinventar og drift

Vær opmærksom på følgende generelle regler:

- For dyrehold, der går i strøelse, skal der være fast bund og eventuelle afløb skal være tilkoblet gyllesystemet.
- I dybstrøelsesstalde skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

7. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at spild undgås.

Gyllebeholdere og håndtering af gylle

8. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.

9. Ved hver gylletank, hvor der forekommer påfyldning af gyllevogn, skal der anlægges en tankplads, således at spild kan opsamles. Påfyldningspladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning, umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet og der udover efter enhver aktivitet. Pladsen skal mindst have en tæthed og faldforhold svarende til kravene til møddingpladser i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblad for møddingplads. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således at også et større spild kan opsamles. Såfremt påfyldningen af gylle sker med selvlæsende fyldetårn eller tilsvarende metode til at undgå spild, kan husdyrbruget vælge ikke at etablere tankpladsen.

Rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug

Der gøres opmærksom på, at husdyrbrug på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men hvor arealet ikke medregnes som produktionsareal, skal foretage effektiv rengøring efter endt ophold. Rengøringen skal være foretaget senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

10. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

Restvand, spildevand m.m.

11. Al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen regler.
12. Afløb fra eventuelle vaskepladser skal føres gennem tætte og lukkede ledninger med afløb til gyllesystemet, eller anden tæt opsamlingsbeholder der er godkendt til formålet.
13. Hvis der er afløb, eller der etableres afløb, fra kørefaste arealer omkring staldbygninger, gødningsopbevaringsanlæg og lign. med transport af husdyrgødning, hvor der kan forekomme spild af gødning, foder el. lign., skal disse føres gennem tætte og lukkede ledninger med afløb til gyllesystemet, eller anden tæt opsamlingsbeholder der er godkendt til formålet.

14. Øvrigt overfladevand, herunder tagvand, som udledes til faskine eller vandløb, må ikke give anledning til gener for de omkringboende eller til forurening eller negativ påvirkning af recipienten.

Bortskaffelse af affald

Der gøres opmærksom på at ikke-farligt affald skal opbevares og bortkaffes efter Mariagerfjord Kommunes til enhver tid gældende regulativ: Det farlige affald, restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal opbevares og bortkaffes i henhold til Mariagerfjord Kommunes forskrift om opbevaring af olie og kemikalier.

På godkendelsestidspunktet er der følgende regler:

- Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

Det gøres endvidere opmærksom på at døde dyr skal opbevares og afhentes i henhold til gældende bekendtgørelse om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.

Opbevaring af kemikalier, olie, og hjælpstoffer

Vær opmærksom på følgende generelle regler:

- Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal minimum svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
- Kemikalier til rengøring af stalde skal opbevares i et rum med afløb til gyllesystemet eller separat opsamlingsbeholder. Kemikalierne kan alternativt opbevares i et rum uden afløb. I så fald skal kemikalierne opbevares i en spildbakke med en opsamlingskapacitet minimum svarende til volumen på den største beholder.
- Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som er opstillet i henhold til typegodkendelsen, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Overjordiske tanke skal sikres mod påkørsel.

15. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Uheld og risici

16. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til:

- Alarmcentralen, tlf.: 112.

og efterfølgende straks at underrette:

- Tilsynsmyndigheden, Mariagerfjord Kommune, tlf.: 97 11 30 00.

En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være kommunen i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, hvilke tiltag der er, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelser. Til de unormale driftssituationer henregnes i denne forbindelse udslip, svigt og momentane standsninger.

Ved driftsforstyrrelser og uheld har den driftsansvarlige pligt til at følge beredskabsplanen og træffe de fornødne foranstaltninger, for at afværge følgerne af uheldet bedst muligt. Ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft skal personalet have udleveret en oversat udgave af vilkårene for denne godkendelse.

Lugt

17. Husdyrbruget skal drives og renholdes, således at lugtgener begrænses mest muligt.

18. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af husdyrbruget giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal husdyrbruget lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. foretage lugtmålinger. Inden dokumentationsprogrammet iværksættes, skal det godkendes af tilsynsmyndigheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

19. Viser ovennævnte dokumentation, at der er væsentlige lugtgener, skal de afhjælpende foranstaltninger udføres efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.

20. Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viste, at lugtemissionen ikke kan overholdes.

Skadedyr

Der gøres opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for ophold af skadedyr (rotter m.v.).

21. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de til enhver tid gældende retningslinjer for fluebekæmpelse.

Transport

22. Transport af dyr og foder til og fra ejendommen skal ske således, at tilsynsmyndigheden vurderer, at der tages størst mulig hensyn til omgivelserne.

Støj

1. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelsen eller dennes opholdsarealer:

Man-fre kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Man-fre kl. 18-22 Lør kl. 14-22 Søn- og helligdag kl. 7-22	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7
Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetidsrummet	Maksimal Værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

2. Husdyrbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjvejledninger og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.
3. Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

Vibration og rystelse

4. Husdyrbrugets bidrag til vibrationsniveauet (dB re 10^{-6} m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S, må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel.

Anvendelse	Kl.	Vægtet accelerationsniveau, L_{aw} i dB

Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Vejledning om Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø. Miljøstyrelsens vejledning nr. 9 af 1997, tabel 4.3.

Vilkår om vibrationer gælder al vibration fra landbrugsdrift, men kun vibration fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke vibration fra f.eks. markdriften.

5. Husdyrbrugets bidrag til niveauet for lavfrekvent støj og infralyddrift ($\text{dB re } 10^{-6} \text{ m/s}^2$) målt indendørs må ikke overstige værdierne i nedenstående tabel. Grænserne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst.

Anvendelse	Kl.	A-vægtet lydtryksniveau	G-vægtet infralydniveau
		(10-160 Hz), dB	dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Vejledning om Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø. Miljøstyrelsens vejledning nr. 9 af 1997, tabel 3.3.

Vilkår om lavfrekvent støj og infralyd vibrationer gælder al støj fra landbrugsdrift, men kun støj fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

Støv

6. Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndighed skønnes at være væsentlige.
7. Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, fx med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

8. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende.
9. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Ophør

10. Ved husdyrbrugets ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger.
  - a. Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler mv. skal tømmes og rengøres.
  - b. Hvis gyllebeholderen ikke skal anvendes, tages den ud af drift som beskrevet i 10-års beholderkontrollen.
  - c. Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning og rengøres.
  - d. Olietanke tilknyttet husdyrbruget skal tømmes.
11. Oplag af husdyrgødning skal bortskaffes og stalde, lader og pladser m.v. skal rengøres.
12. Opbevaring af foder herunder ensilagestakke skal bortskaffes.
13. Farligt affald, restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til Mariagerfjord Kommunes affaldsregulativer. (se afsnittet om affald).

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

14. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne tilladelses vilkår.
15. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affaldet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Kvittering for bortskaffelse skal kunne fremvises på forlangende.

16. Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises dokumentation for at de forhold i ansøgningen, der ligger til grund for den beregnede ammoniakemission og – deposition samt lugt, er overholdt.
17. Der skal ske løbende uddannelse af bedriftspersonalet.

3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1 Beskrivelse af placering i landskabet mv.

Der er tale om en eksisterende kvægbedrift, som ligger i det åbne land i et område med spredt bebyggelse.

I forbindelse med udvidelsen øges produktionsarealet med 120 m² ved udvidelse af dybstrøelsesarealet i området mellem kostalden og kalvestalden.

3.2 Planmæssige forhold og afstandskrav til anlægget

Område	Minimumsafstand ²	Aktuel afstand
Eksisterende/fremtidigt byzone- /sommerhusområde	50 m	2,6 km
Område i lokalplan udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende	50 m	>300 m
Nabobeboelse	50 m	185 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25 m	213xxxx
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	300 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m	>15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	ca. 10 m!
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m
Beboelse på samme ejendom	15 m	38 m
Naboskel	30 m	46 m

Mariagerfjord Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav i §§ 6 og 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt med undtagelse af kravet om en afstand på minimum 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.

Afstanden fra den projekterede udvidelse af dybstrøelsesarealet i området mellem kostalden og kalvestalden ("3. stald") til offentlig vej og privat fællesvej er omkring 10 m. På området, hvor "3. stald" ønskes opført, er der i dag opsat kalvehuse/hytter. Den projekterede "3. stald", ønskes opført imellem to eksisterende stalde - "1. kostald" og "2. kalvestald", således at området mellem staldene kan udnyttes. Kostalden ("1. kostald") ligger allerede nærmere vejen end "3. stald" vil gøre med den ønskede placering. Placeringen af stalden er ønsket for at mindske etableringsomkostninger og af hensyn til behovet for nærheden til de øvrige stalde. Det har også været overvejet at placere den nye stald øst for kalvestalden, men med denne placering vil det ikke være muligt at overholde afstandskravet til naboskel mod øst.

Mariagerfjord Kommune vælger at dispensere fra afstandskravet til offentlig vej og privat fællesvej i forhold til opførelsen af "3. stald". Dispensationen gives idet, der er tale om en tilbygning på noget eksisterende staldbyggeri og ud fra en vurdering

² Jævnfør Husdyrbruglovens §§ 6 og 8.

af, at ejendommen som helhed, med den valgte placering af den projekterede tilbygning, vil fremstå som en samlet enhed. Den projekterede staldbygning vil få en større afstand til vejen end den eksisterende staldbygning ("1. kostald"). Mariagerfjord Kommune vurderer desuden, at den valgte placering ikke vil give anledning til væsentlige eller øgede gener.

3.3 Beskyttelseslinjer og landskabelige hensyn

Der er tale om en eksisterende kvægbedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse.

I forbindelse med udvidelsen øges produktionsarealet med 120 m² ved udvidelse af dybstrøelsesarealet i området mellem kostalden og kalvestalden. Der opsættes tag i området mellem bygningerne, og facade mod nord og syd. Dybstrøelsesstalden vil herved fremstå som en del af det samlede staldanlæg.

Byggeriet skal opføres i et område, som udpeget som særligt værdifuldt landskab samt naturområde og økologisk forbindelse.

Husdyrbruget ligger uden for øvrige sårbare eller beskyttede områder (Natura2000-områder, særlige naturområder, eller større uforstyrrede landskaber, værdifulde geologiske områder, værdifulde kulturmiljøer herunder beskyttelse af kirkernes fremtræden, skovrejsningsområder, kystnærhedszonen, områder udpeget til fritidsformål, lavbundsarealer, fredede områder, beskyttede naturtyper og beskyttede diger), og det ansøgte byggeri (stald og gyllebeholder) skal ikke i øvrigt opføres inden for bygge- eller beskyttelseslinjer (sø-beskyttelseslinje, å-beskyttelseslinje, skovbyggelinje, strandbeskyttelseslinje, kirkebyggelinje, fortidsmindebeskyttelseslinje)

Særligt værdifuldt landskab

Landskabet, som vi kender det i dag, er skabt af både natur og kulturhistoriske elementer. Landets historie kan på den måde opleves gennem de forskellige landskaber og bebyggelser, der kan ses i det åbne land: marker, skove, bakkelandskaber, kystlandskaber, ådale, gravhøje, herregårde, husmandssteder, kirker og landsbyer.

Landskabet danner det fysiske grundlag for bosætning, rekreation og produktion. Det er vigtigt for landskabsoplevelsen, at det åbne land friholdes for andet end samfundsnødvendigt byggeri og anlæg.

Hensigten med retningslinjen er at sikre, at der tages landskabelige hensyn ved placering og udformning af byggeri og anlæg i det åbne land. Retningslinjen retter sig især mod større byggerier og tekniske anlæg, hvis udformning og placering i terrænet kan have stor betydning for landskabsoplevelsen. Områder af særlig landskabelig interesse må kun i ganske særlige tilfælde inddrages til byvækst. De særligt værdifulde landskaber skal så vidt muligt friholdes for inddragelse af arealer til formål, der kan skæmme landskabet. Større byggeri samt større veje og tekniske anlæg skal så vidt muligt undgås. Øvrigt byggeri og anlæg skal placeres og udformes under særlig hensyntagen til landskabet.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at udvidelsen af dybstrøelsesarealet i området mellem kostalden og kalvestalden ikke vil være i modstrid med hensigten med

retningslinjen, idet der ikke er tale om et større byggeri, hvis udformning og placering i terrænet kan have stor betydning for landskabsoplevelsen, og det vurderes, at byggeriet ikke vil skæmme landskabet.

Naturområde

Det overordnede formål med planlægningen af det åbne land er, at skabe den rigtige afvejning mellem benyttelse og beskyttelse og dermed sikre den bedst mulige tilstand for både natur og miljø.

I naturområderne skal hensynet til natur- og landskabsinteresser varetages i balance med de øvrige interesser i det åbne land. Naturinteresserne knytter sig især til naturtyper som kildeområder, vandløb, moser, ferske enge, strandenge, overdrev og heder, til kulturlandskaber og -elementer og til sikring af friluftslivets aktivitetsmuligheder.

Interesserne varetages så vidt muligt ud fra princippet om flersidig anvendelse og afvejning af beskyttelse og benyttelse.

De økologiske forbindelser skal sikre, at bestande af planter og dyr kan spredes i landskabet og udveksle tilstrækkeligt med individer og gener til at fastholde en sund udvikling. Samtidig skal forbindelserne gøre det muligt for plante- og dyrearter at spredes til de nye levesteder, der skabes i landskabet. Det gælder eksempelvis nye vandhuller, vådområder, skovrejsning og læhegn.

De økologiske forbindelser er forskellige med hensyn til naturtyper og arter, men de rummer alle en koncentration af værdifuld natur som beskyttede naturtyper og skove. I forvaltningen af de økologiske forbindelser er det vigtigt at vurdere, om en påtænkt ændring i arealanvendelsen eller tilstanden er forenelig med de naturtyper og arter, forbindelsen skal sikre.

Kommunens retningslinjer vedr. naturområder og økologiske forbindelseslinjer er ikke i modstrid med det ansøgte projekt.

Vurdering af beskyttelseslinjer og landskabelige hensyn

Mariagerfjord Kommune vurderer samlet set, at ændringen af husdyrbruget ikke vil påvirke de landskabelige værdier.

I forbindelse med den aktuelle godkendelse er der blevet søgt om at få ophævet vilkår om beplantning, som er stillet i forbindelse med den anmeldelsesafgørelse, hvor der blev givet tilladelse til at udvide ensilagepladsen. Dette ønske er imødekommet, således at der ikke længere er krav om, at husdyrbruget skal have etableret beplantning vest for ensilageopbevaringsanlægget.

4 Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1 Staldanlæg og husdyrhold

4.1.1 Staldanlæg og husdyrhold

Nedenstående skema viser produktionsareal, dyretyper og staldsystem/gulvtype i "nuværende" drift, "ansøgt" drift og 8 års-drift. 8 års-driften er husdyrbrugets lovlige drift for 8 år siden.

Staldnavn	Staldareal (m ²)	Produktion Nudrift/ 8 års drift	Produktionsareal (m ²) 8 års drift	Produktionsareal (m ²) Nudrift	Produktion Ansøgt drift	Produktionsareal (m ²) Ansøgt drift
1.Kostald	2674	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	115	115	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	115
		Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	88	88	Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	88
		Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1785	1785	Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1785
2.Kalvestald	400	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	104	104	Alle kvæg; Dybstrøelse	177
		Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	73	73		
3.Stald	172	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	50	50	Alle kvæg; Dybstrøelse	170
Samlet			2215	2215		2335

*Dyretype og staldsystemer som indgår i de ansøgte flexgrupper:

Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal):

- Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Alle kvæg; Dybstrøelse:

- Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
- Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
- Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Der er tale om en eksisterende kvægbedrift.

Der gives med tilladelsen mulighed for den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen, herunder er der søgt om flexgrupper, samt tilladelse til at øge produktionsarealet med 120 m² ved udvidelse af dybstrøelsesarealet i området mellem kostalden og kalvestalden.

Efter udvidelse vil anlægget have et samlet produktionsareal på 2.335 m².

Vurdering af staldanlæg og husdyrhold

Der er stillet vilkår om mulige dyretyper og gulvtyper samt til produktionsarealernes størrelse. Disse vilkår sikrer, at de beregninger og vurderinger, som ligger til grund for denne tilladelse er overholdt

4.2 Anlæggets drift

4.2.1 Husdyrgødning og håndtering af husdyrgødning

På ejendommen er der 2 gyllebeholdere. Samlet er der en lagerkapacitet på 3.500 m³ i gyllebeholderne samt en lagerkapacitet på 1.100 m³ i gyllekanalerne.

Derudover opbevares der gylle på anden ejendom. På denne ejendom er der en lagerkapacitet på 700 m³.

Husdyrgødningen bliver opbevaret og håndteret efter bestemmelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Flydende husdyrgødning ledes i lukkede rørføringer til fortank og pumpes til gyllebeholder.

Gyllebeholderne har flydelag. Omrøring sker normalt kun i forbindelse med at gyllebeholderne tømmes forud for udspreddning. Gyllebeholderne tømmes med sugetårn til gyllevogn, som sikrer at der ikke sker overløb i forbindelse på påfyldning af gyllevogn.

Med det forventede dyrehold vil der i den ansøgte drift produceres i alt ca. 6.500 m³ gylle. Herudover ledes der ca. 7,2 m³ vand fra møddingspladsen. Ensilagesaft fra plansiloerne opsamles i en separat beholder.

Med en kapacitet på 5.300 m³ til rådighed, er der en opbevaringskapacitet på 9,8 måneder.

På ejendommen er der desuden en møddingsplads. Dybstrøelse opbevares på møddingspladsen eller i markstak. Dybstrøelse bliver opbevaret efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Kun kompostlignende dybstrøelse med et tørstofindhold på mindst 30 % må opbevares i markstak. Placering skal indtegnes på kortbilag og oplaget skal opfylde afstandskravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen samt være overdækket med et vejrbestandigt, lufttæt materiale straks efter etablering, således at der ikke er risiko for forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering af husdyrgødning og håndtering af husdyrgødning

Mariagerfjord Kommune vurderer, at husdyrgødningen opbevares forsvarligt, og at husdyrbruget sikrer sig, at opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav.

De stillede vilkår om gødningsopbevaringsanlæggenes overfladeareal sikrer, at de beregninger og vurderinger, som ligger til grund for denne tilladelse er overholdt.

4.2.2 Opbevaring af ensilage

Grovfoder opbevares i ensilagesiloerne eller i markstak. Ensilagesaft fra plansiloerne opsamles i separat beholder og udbringes jf. reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Vurdering af opbevaring af ensilage

Mariagerfjord Kommune vurderer, at såfremt reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen overholdes giver opbevaring af ensilage ingen væsentlige gener for omgivelserne.

4.3 Restvand, spildevand m.m. vand

Restvand, spildevand m.m.

Tagvand fra staldene nedsives. Tagvand fra maskinhuset samt vand fra den støbte plads syd for kostalden nedsives diffust.

Ensilagesaft fra plansiloerne opsamles i separat beholder og udbringes jf. reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Spildevand fra stald og mælkerum bliver opsamlet i ejendommens gyllesystem. Møddingspladsen fungerer som vaskeplads. Pladsen er med afløb til gyllesystemet.

Vurdering af restvand, spildevand m.m.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at spildevand håndteres og udledes hensigtsmæssigt. For at sikre færrest mulige gener fra ejendommens spildevand er der stillet vilkår om, at restvand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til opsamlingsbeholder eller gyllesystem, og at al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning.

4.4 Affaldshåndtering

4.4.1 Affaldshåndtering

Alle indsamlingsvirksomheder eller transportører af affald skal være registreret i det nationale Affaldsregister (www.affaldsregister.mst.dk). Mariagerfjord Kommune gør opmærksom på affaldsproducenten er ansvarlig for, at der udelukkende anvendes transportører/indsamlere af affald, som er registrerede.

Oversigt over affaldstype, samt håndtering og bortskaffelse fremgår af nedenstående tabel.

Affaldstype	Håndtering og bortskaffelse
Restaffald - landbrugsplastic - rengjorte kemikaliedunke - brændbart affald	Opsamles i en container ved maskinhuset. Der er en aftale med en vognmand om afhentning heraf.
Klinisk risikoaffald - medicinrester - brugte kanyler	Afleveres på genbrugscenter, eller dyrlægen tager dette med retur.
Spildolie, oliefiltre	Opbevares på spildbakke i maskinhuset. Spildolie og brugte oliefiltre afleveres via aftale med privat firma.
Evt. rester af landbrugskemikalier	Afleveres på genbrugscenter.

Døde dyr

Døde dyr afhentes af DAKA, i henhold til gældende regler. De opbevares hygiejnisk og overdækket på en plads med fast underlag ved sydenden af 3. stald.

Vurdering af affaldshåndtering

Mariagerfjord Kommune vurderer, at de miljømæssige krav til affaldshåndtering er opfyldt, når vilkår og affaldsregulativ følges.

4.5 Kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

4.5.1 Kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

Olieforbrug

Der anvendes dieselolie til drift af landbrugsmaskiner. Forbruget varierer over året afhængigt af sæson. Forbruget af dieselolie er på ca. 12.000 l årligt.

Dieselolie opbevares i en 3.500 l olietank i maskinhuset. Tanken er placeret på fast gulv, hvorved spild minimeres.
Forbruget af smøreolie er på ca. 300 l årligt. Smøreolie opbevares i maskinhuset.

Kemikalieforbrug

Husdyrbrugets forbrug af kemikalier er primært i form af sprøjtemidler til markbrug. Kemikalierne opbevares aflåst i maskinhuset.

Vurdering af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

Mariagerfjord Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af affald, råvarer og hjælpestoffer ikke vil påvirke miljøet, ved overholdelse af de stillede vilkår.

5 Forurening med ammoniak fra husdyrbruget

5.1 Beskrivelse af ammoniakfordampning fra anlægget

Udvidelsen/ændringen medfører en forøgelse af ammoniakfordampningen på 101 kg N/år, set i forhold til nudriften, så husdyrbrugets samlede emission bliver 2886 kg N/år.

Der er indsendt beregninger af husdyrbrugets ammoniakemission, som viser den ansøgte udvidelse set i forhold til såvel nudriften som 8 års-driften³. Beregningsresultaterne fremgår af nedenstående tabel.

	Ammoniakemission	Meremission i fht. nudrift = 8-årsdriften
8 års driften = nudriften	2785 kg N/år	-
Ansøgt	2886 kg N/år	101 kg N/år

Ammoniakemissionsberegninger for både den ansøgte udvidelse og for samtlige udvidelser over en 8-årig periode.

5.2 Bedste tilgængelige teknik (BAT)

5.2.1 Beregning af den maksimale ammoniakfordampning

Med udgangspunkt i de emissionsgrænseværdier, som er opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for den aktuelle produktion⁴ har IT-ansøgningssystemet beregnet husdyrbrugets samlede emissionsgrænseværdi til 2886 kg N/år. Beregningen fremgår af tabellen nedenfor:

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2533	354	2886
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2533	354	2886
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

³ 8 års-driften er husdyrbrugets lovlige drift for 8 år siden.

⁴ Emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), jf. godkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT

Produktion	BAT krav Areal (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#371349) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1785 1,16	1	2071		
(#371350) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	88 0,84	1	74		
(#371351) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	115 0,84	1	97		
(#371361) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	177 0,84	1	149		
(#371365) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	170 0,84	1	143		

Den faktiske ammoniakemission fra husdyrbruget er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 2886 kg N/år. Husdyrbruget overholder dermed emissionsgrænseværdien for ammoniakfordampning fra produktionen.

Vurdering af BAT for ammoniak

Mariagerfjord Kommune har samlet set vurderet, at det konkrete husdyrbrug overholder kravene for at leve op til anvendelse af BAT.

Der er stillet vilkår om mulige dyretyper, gulvtyper og produktionssystem samt til produktionsarealernes størrelse. Disse vilkår sikrer, at de beregninger og vurderinger, som ligger til grund for denne tilladelse er overholdt

5.3 Vurdering af ammoniakpåvirkning af beskyttet natur**5.3.1 Kategori 1- natur**

Kategori 1-natur omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

Nærmeste kategori 1-natur er et overdrev beliggende i Natura 2000-område nr. 222 Villestrup. Der er beregnet en totaldeposition fra anlægget på 0,0 kg N/ha/år til det mest kritiske naturpunkt i området.

Ifølge beregninger fra husdyrgodkendelse.dk er der 1 husdyrbrug der skal medtages ift. kumulationradius af ammoniak. Højeste tilladte totaldeposition til nærmeste kritiske naturpunkt er derfor 0,4 kg N/ha/år.

Det vurderes derfor at beskyttelsesniveauet er overholdt

5.3.2 Kategori 2 natur

Kategori 2-natur udgøres af ammoniakfølsomme områder udenfor Natura 2000-områder, nærmere bestemt højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste forekomst er et overdrev. Der er beregnet en totaldeposition fra anlægget på 0,0 kg N/ha/år i området, og beskyttelsesniveauet er 1 kg N/ha/år i totaldeposition

Det vurderes derfor at beskyttelsesniveauet er overholdt.

5.3.3 Kategori 3 natur

Kategori 3-natur udgøres af øvrige ammoniakfølsomme § 3-arealer, som heder, moser og overdrev, samt ammoniakfølsomme skove.

Nærmeste forekomst er mose. Merdeposition fra anlægget er beregnet til 0,1 kg N/ha/år og beskyttelsesniveauet er 1 kg N/ha/år i merdeposition.

Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Vurdering af påvirkningen fra anlægget

Mariagerfjord kommunen vurderer, at oplysninger om kildehøjder, ruheder og kumulation er korrekte.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil medføre væsentlige virkninger på hverken kategori 1,2 eller 3-naturområder. Det er samtidig kommunens vurdering, at der ikke er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer, som findes for natur.

Den samlede vurdering er foretaget med baggrund i miljøstyrelsens vejledning og vurderes at være foreneligt med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og habitatdirektivforpligtelsen som denne er defineret i miljøstyrelsens vejledning.

5.3.4 Natura 2000

Det er Mariagerfjord Kommunes opfattelse, at hvis ansøgningen ikke er i modstrid med bevaringsmålsætningen for naturtyperne på udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000 område, kan det sikres, at arterne ikke påvirkes i modstrid med ønsket om gunstig bevaringsstatus for disse. Da naturtyper i kategori 1 ikke påvirkes over beskyttelsesniveauet, vurderes det, at der ikke er problemer i forhold til arter på udpegningsgrundlaget.

5.3.5 Bilag IV arter og andre beskyttede arter

Beskyttede naturområder kan være leve-, yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter, rødlistearter eller ansvarsarter, og er blandt andet derfor sikret mod forringelse af naturtilstanden via lovgivning. Forhøjet tilførsel af det kvælstofholdige næringsstof *ammoniak*, kan bidrage til ændringer i naturtilstanden og dermed føre til en forringelse af levestederne for følsomme og truede plante- og dyrearter.

Med udgangspunkt i beregninger af ekstra tilførsel af atmosfærisk båret ammoniak fra anlægget til beskyttede naturområder i oplandet er det vurderet, at ingen

beskyttede naturområder modtager så meget ekstra ammoniak, at naturtilstanden bliver påvirket negativt i forhold til deres nuværende tilstand.

Mariagerfjord Kommune har vurderet, at ingen naturarealer (vandhuller, gamle skove, overdrev), som kunne være leve-, yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter, vil blive påvirket væsentligt af det ansøgte projekt. På denne baggrund vurderes det, at godkendelse af anlæggets ammoniakfordampning ikke vil beskadige eller ødelægge leve-, yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter.

Mariagerfjord Kommune har desuden ikke fundet konkrete registreringer af bilag IV-arter inden for 1 kg konsekvenszone for ammoniak ved søgning i data over fund af arter.

6 Nabogener fra husdyrbruget

6.1 Lugt

6.1.1 Lugt fra dyrehold

Der kan forekomme lugtemission fra produktionen fra selve staldanlægget ved ud-mugning og rensning af staldanlæg og ved udbringning på marker.

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation.

Lugt i forhold til omkringboende vurderes ud fra beregninger af lugt fra staldanlæg med dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt ved udbringning indgår ikke i lugtberegningerne, men håndteres primært ved hjælp af generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen (fx regler om tæt overdækning af mødding uden daglig tilførsel samt flydelag eller tæt overdækning af gyllebeholdere).

Tabellen viser de beregnede geneafstande og aktuelle afstande. Geneafstanden måles fra lugtcentrum af staldanlægget til kant af nærmeste bolig. Beboelsesbygninger på ejendomme med landbrugspligt efter landbrugslovens regler samt beboelsesbygninger, der ejes af driftsherren, medregnes ikke. For byzone/sommerhusområde eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde skal genekriteriet overholdes i forhold til hele området og ikke kun til de beboelsesbygninger, som findes i området.

Lugtgeneafstandene er beregnet som for fuld besætning. Alle eksisterende og nye stalde indgår i beregningen.

Lokalitet/område	Nærmeste område	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gns.afstand
Enkelt bolig	Fuglegårdsvej 3	85	85	589
Enkelt bolig	Fuglegårdsvej 4	85	85	495
Enkelt bolig	Hadsundvej 27	85	85	478
Samlet bebyggelse	Glerupvej 71	182	200	2363
Byzone, sommerhusområde	Astrup By	269	269	2694

Resultat af lugtberegning i husdyrgodkendelse.dk

Dyreholdets lugtafgivelse er i husdyrgodkendelse.dk beregnet med hhv. den nye beregningsmodel og FMK-modellen. I beregningerne indgår afstand til den pågældende lokalitet/område, samt hvor meget det lugter fra de enkelte staldsystemer.

Beregningerne angiver den geneafstand, som er udtryk for den højeste beskyttelse af naboerne.

Vurdering af lugt fra dyrehold

Lugtberegninger viser, at husdyrbruget efter udvidelsen ikke vil være til gene for omkringboende, fordi den korrigerede geneafstand er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand. Beregningerne forudsætter, at der er god staldhygiejne samt at ventilationsanlægget svarer til, hvad der normalt forekommer på husdyrbrug af denne type.

Det vurderes, at de stillede vilkår sikrer, at staldhygiejne ikke giver anledning til, at lugten fra husdyrbruget er anderledes/værre, end hvad der normalt forekommer fra denne type husdyrbrug.

6.2 Fluer og skadedyr

6.2.1 Flue- og skadedyrsbekæmpelse

Der er aftale med et firma ift. skadedyrsbekæmpelse (Antinsemix). Der anvendes neporex el. lignende bekæmpelsesmiddel i dybstrøelse ved behov. Herudover holdes der rent på ejendommen.

Vurdering af flue- og skadedyrsbekæmpelse

Kommunen vurderer, at de stillede vilkår sikrer, at der ikke opstår problemer i forhold til skadedyr på husdyrbruget.

6.3 Transport

6.3.1 Transport

Til og frakørsel til ejendommen foregår fra Fuglegårdsvej, der deler anlægget. Se nedenstående tabel for redegørelse af antallet af transporter til og fra ejendommen.

Art	Antal transporter årligt*	Tidsrum for transport
Mælk	183	Variierende
Levering af foder og mineraler	24	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Levering af brændstof	12	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Transport af dyr	12	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Grovfoder (egen produktion) Vognkapacitet: 40 t	180	Sæsonbetonet, foregår alle ugens dage
Hjemtagning af halm	52	Sæsonbetonet i høst, foregår alle ugens dage. Transporter med halm fra Søndermarksvej 6 foregår hovedsageligt i hverdage indenfor normal arbejdstid.
Dyr til slagteri	12	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Udbringning af gylle Vognkapacitet: 20 t	Ca. 330 Maskinstation udbringer	Primært i hverdage, er dog sæsonbetonet og kan foregå alle ugens dage, hele døgnet.
Udbringning af dybstrøelse Vognkapacitet: 14 m ³	Ca. 30 Maskinstation udbringer	Primært i hverdage, er dog sæsonbetonet og kan foregå alle ugens dage, hele døgnet.

Afhentning af affald	8	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
Døde dyr	24	Hverdage i normal arbejdstid
Levering af såsæd, sprøjtemidler, gødning	4	Hverdage, oftest indenfor normal arbejdstid
*Bemærk at ovenstående er en vurdering af antallet af transporter ud fra den fremtidige produktion, og der er derfor usikkerhed forbundet med det reelle fremtidige antal transporter.		

Der vil i perioder være flere transporter, eks. ved udbringning og når der ensileres. Udbringning og ensilering sker normalt i hverdage og inden for normal arbejdstid, men ansøger forbeholder sig muligheden for at køre husdyrgødning ud samt ensilere i weekender og uden for normal arbejdstid, afhængigt af vejrforholdene. Dette forbehold tages bl.a. for i at optimere udbringningen i forhold til planternes optagelse af husdyrgødningens næringsstoffer og herunder at mindske ammoniakfordampningen og lugtemissionen.

Vurdering af transport

Mariagerfjord Kommune vurderer, at transport til og fra husdyrbruget ikke giver væsentlige gener for naboer og øvrige boligområder ud over, hvad man kan forvente af denne type husdyrbrug.

6.4 Støj

6.4.1 Støj

Der malkes to gange dagligt i perioden ca. kl. 05-09 og igen kl. 16-19. Vakuumpumpe tilknyttet det eksisterende malkeanlæg er placeret i malkestalden. Der blandes og hentes foder dagligt. Blandingen af foder sker ved ensilagesilonerne. Der er placeret en kompressor i maskinhuset. Kompressoren er kun tændt ved behov. Der kan forventes støj fra transport i forbindelse med daglig kørsel, samt periodevis i forbindelse med bl.a. høst, omrøring af gylletanke, udbringning af husdyrgødning og ved oplagring af ensilage i stakke.

Vurdering af støj

Mariagerfjord Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige støjgener for de omkringboende. Der er ca. 185 m fra hjørne af stalden til hjørne af nærmeste beboelse (med landbrugspligt). Det vurderes, at støjkilder på ejendommen ikke er til gene ved nabobeboelser dels pga. afstanden til nabobeboelserne, og dels fordi støjkilderne overvejende er svage eller kortvarige.

6.5 Vibrationer og rystelser

6.5.1 Vibrationer og rystelser

Der vil være kørsel med fodervognen dagligt. Der vil ligeledes være sæsonbaseret udbringning af husdyrgødning, kørsel i forbindelse med høst m.v., samt oplagring af ensilage. Det sker med store landbrugsmaskiner. Herudover vil der være transport med foder, brændstof m.v. flere gange om måneden, og transport af mælk hver anden dag. Disse transporter foregår med lastbil.

Der er ingen nabobeboelse indenfor 50 m fra de interne transportveje.

Vurdering af vibrationer og rystelser

Mariagerfjord Kommune vurderer, at rystelser og lavfrekvent støj i og uden for staldafsnittene ikke vil give væsentlige problemer. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige vibrationskilder.

6.6 Støv

6.6.1 Støv

I forbindelse med levering af foder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Mineraler leveres i foderladen, mens kraftfoder indblæses i siloerne.

Der anvendes strømaskine ca. 2 gange dagligt i max. 30 min. Dette foregår dog indendørs, hvorved støvgener begrænses.

Ejendommens tilkøres næsten direkte fra Fuglegårdsvej. Området syd for staldene, og området ved ensilagesiloerne er asfalteret. De interne transportveje nord omkring staldanlægget er grusbelagte. I tørre perioder kan der forekomme støv ved kørsel på grusbelagte veje. Nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger nord-øst og øst for ejendommen.

Vurdering af støv

Det forventes ikke, at støv giver anledning til væsentlige gener for omgivelserne, og det vurderes ikke at være nødvendigt, at stille yderligere vilkår vedr. støv.

6.7 Lys

6.7.1 Lys

Ved maskinhusets nordgavl er opsat en projektor. Lyset styres manuelt og er kun tændt ved behov, hvilket dog er sjældent, eftersom maskinerne lyser området op ved kørsel. Herudover er der opsat sensorstyret orienteringslys ved sydsiden af staldene.

Der er lysstyret vågelys i stalden om natten, hvilket sikrer at dyrene kan orientere sig.

I forbindelse med ændringerne ændres der ikke på lyskilder, som evt. kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

Vurdering af lys

Mariagerfjord Kommune vurderer, at udendørs lys ikke giver anledning til gener for naboer eller passerende trafik, da der er langt til naboer og kun begrænset trafik på nærliggende veje.

Bilag 1 Husdyrbrugets beliggenhed

Bilag 2 Situationsplan

Bilag 2a Situationsplan - oversigt over produktionsarealer

Bilag 3 Naturberegningspunkter

